KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 14.01.2003
KOM(2002) 717 endelig/2

CORRIGENDUM
Annule et remplace la date de la page de
couverture du document COM(2002)717 final du 04.12.2001
Acronym 2001/0305 (COD)
Concerne la version danoise

2001/0305 (COD)

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser

(forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2)

BEGRUNDELSE

Kommissionen forelagde den 21. december 2001 et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser (KOM(2001)784 endelig - C 5 - 0700/2001 - 2001/0305 (COD)) med henblik på vedtagelse ved den fælles beslutningstagningsprocedure, der er fastlagt i artikel 251 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Europa-Parlamentet godkendte den 24. oktober 2002 en række ændringsforslag ved førstebehandling. Kommissionen afgav ved denne lejlighed udtalelse om hvert enkelt ændringsforslag og angav, hvilke ændringsforslag den kunne acceptere i deres helhed eller delvist og hvilke ændringsforslag, den ikke kunne medtage. Af Europa-Parlamentets 40 ændringsforslag accepterede Kommissionen 14 i deres helhed (med eventuel omformulering eller principielt) og otte delvist.

1. Ændringsforslag, der er blevet accepteret/delvist accepteret

Den ændrede tekst indeholder tekst eller substans af Europa-Parlamentets ændringsforslag nr. *1, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14 (delvist), 22 (delvist), 25 (delvist), 26, 27, 28 (delvist), 29 (delvist), 31 (delvist), 32, 33 (delvist), 34, 36, 38, 39 (delvist) og 42* som sigter på at styrke bestemte elementer eller tydeliggøre teksten i Kommissionens oprindelige forslag.

1.1 Betragtninger

Følgende indgår:

– Der er blevet tilføjet en ny betragtning 8a som indeholder begrebet "force majeure", hvilket erstatter "usædvanlige omstændigheder, som ikke er luftfartsselskabets ansvar", som foreslået i ændringsforslag 1. Det bliver hermed mere klart, under hvilke omstændigheder luftfartsselskaberne ikke er ansvarlige for aflysning eller lange forsinkelser. Der gives vejledende eksempler på force majeure.

– Betragtning 7 er derfor blevet ændret og henvisningen til "usædvanlige omstændigheder, som ikke er luftfartsselskabets ansvar" er blevet streget.

1.2 Artikel 1

I litra b) udskiftes referencen til "usædvanlige omstændigheder, som ikke er luftfartsselskabets ansvar" med "force majeure" for at klargøre de omstændigheder, hvor luftfartsselskaberne ikke har ansvaret for aflysninger eller lange forsinkelser (ændringsforslag 6).

1.3 Artikel 2

– Definitionen af "force majeure" indføres i stk. (ha) på linje med Rådets direktiv 90/314/EØF af 13. juni 1990 om pakkerejser, herunder pakkerejser og pakketure (ændringsforslag 8).

– I stk. (hb) og (hc) gives definitioner på "boardingafvisning" og "frivillig" for at tydeliggøre teksten. De betingelser, i henhold til hvilke passagerer har rettigheder (gyldig billet og

bekræftet reservation samt indcheckning inden for den fastsatte frist) bevares dog i artikel 3, da de gælder alle forordningens bestemmelser (ændringsforslag 9 og 10).

- I stk. (hd) defineres "aflysning" og tidsfristen for dækning af aflysninger indføres i artikel 10, stk. 2 (ændringsforslag 11).

- I stk. (he) indføres den standarddefinition for "person med nedsat mobilitet", som anvendes af den europæiske civile luftfartskonference for at sikre overensstemmelse, når det drejer sig om at opfylde disse passagerers særlige behov (ændringsforslag 12).

1.4 Artikel 3

- I stk. 1, pkt. (a) ændres tidsfristen for tilstedeværelse ved indcheckningsskranken, når et luftfartsselskab eller rejsebureau ikke fastsætter en tidsfrist, fra 30 minutter til 60 minutter. Sidstnævnte er mere hensigtsmæssigt på grund af de øgede sikkerhedsforanstaltninger efter den 11. september (ændringsforslag 14).

1.5 Artikel 6

Der henvises til "person med nedsat mobilitet" i stedet for "handicappet" efter indførelse af udtrykket under artikel 2, litra (he). Forbud mod boardingafvisning udvides til at omfatte godkendte ledsagehunde, da blinde eller svagtseende passagerer muligvis kun kan rejse hvis de er ledsaget af en sådan (ændringsforslag 22).

1.6 Artikel 8

- I stk. 1, litra c), begrænser betingelsen "og under forbehold af flyveplanerne" retten til omlægning af ruten på en senere dato efter passagerens eget valg. Dette gør det klart, at luftfartsselskaber og rejsebureauer ikke er forpligtet til at tilrettelægge flyvninger særligt for passagerer, som er udsat for boardingafvisning eller aflysning (ændringsforslag 25).

- I sidste sætning af stk. 1 indføres retten til en gratis telefonopringning, telex, fax og/eller e-mail til afgangsstedet (ud over til det endelige bestemmelsessted). Dette sætter passagererne i stand til at kommunikere med alle, der påvirkes af deres ændrede rejseplaner (ændringsforslag 26).

1.7 Artikel 9

- Under litra ba) får passagererne yderligere ret til gratis transport eller godtgørelse af udgifterne til transport fra lufthavnen til deres indkvarteringssted og tilbage. De lettes således for den sommetider store udgift ved boardingafvisning, aflysning eller lang forsinkelse (ændringsforslag 27).

1.8 Artikel 10

- I stk. 1 indføres begrebet "force majeure" for at tydeliggøre de omstændigheder, hvorunder luftfartsselskaberne ikke er ansvarlige for aflysninger (ændringsforslag 28).

- I stk. 2 begrænses dækning af aflysninger til aflysninger, der foretages inden for X dage før afgang for at undgå at lægge økonomisk pres på luftfartsselskaber eller rejsearrangører om at opretholde deres programmer uafhængigt af efterspørgsel. Fristen sættes til syv dage før den forventede afgangstid, hvilket giver passagererne tid til at ændre deres rejsearrangementer (første del af ændringsforslag 29). De "48 timer", der foreslås i

ændringsforslag 29 betragtes som værende for kort til at passagererne kan få tid til at træffe nye rejsearrangementer.

- I samme stykke indføres forpligtelse til at gøre rede for alternative rejsemuligheder over for passagerer, som påvirkes af en aflysning, når luftfartsselskabet eller rejsearrangøren kontakter dem (tredje del af ændringsforslag 29).

1.9 Artikel 11

- I stk. 1 erstattes retten til valg mellem refusion og et alternativt fly med omsorg, mens senere fly afventes (måltider, hotel osv.). Dette sikrer god omsorg for alle passagerer med lange ventetider, inklusive overnatning efter behov. Ændringen hindrer også afbrydelser og yderligere forsinkelser, som refusion eller alternative flyvninger kan forårsage under bestemte omstændigheder (ændringsforslag 31).

- Endnu en ændring til stk. 1 indfører begrebet "force majeure" for at gøre det klart, hvornår luftfartsselskaber og rejsearrangører ikke har ansvaret for omsorg ved lange forsinkelser (ændringsforslag 31 og 33).

- Stk. 2 streges og indholdet overføres til stk. 1 for at tydeliggøre og forenkle teksten (ændringsforslag 32).

1.10 Artikel 12

Den tilføjede sætning hindrer passagerer i at kræve yderligere erstatning i retten når de har accepteret at opgive deres reservation under betingelser, som de er blevet enige med luftfartsselskabet eller rejsearrangøren om (ændringsforslag 34).

1.11 Artikel 14

- Indholdet i ændringsforslag 36, som kræver, at luftfartsselskaber og rejsearrangører ved boardingafvisning og aflysning skal informere passagererne om det organ, der modtager klager, er blevet indført for at lette indgivelse af klager. Dette hjælper passagererne med at udøve deres rettigheder.

1.12 Artikel 15

Ændringsforslag 42 er blevet medtaget, idet det yder beskyttelse, hvis luftfartsselskaber eller rejsearrangører indfører restriktive klausuler i kontrakter (trods forbud herimod) og hvis passagerer kompensation på det grundlag.

1.13 Artikel 18

Indholdet af ændringsforslag 38 er blevet indført for at gøre det klart, at luftfartspassagerer beholder deres rettigheder til at gå til retten og kræve yderligere erstatning, hvis de indgiver en klage.

1.14 Artikel 19

Kommissionen forpligtes til at aflægge rapport senest fem år efter forordningens ikrafttrædelse i stedet for den 1. januar 2008. Dette giver tilstrækkelig tid til, at Kommissionen kan drage gyldige konklusioner om forordningens funktion og resultater (ændringsforslag 39).

2. ÆNDRINGSFORSLAG, DER IKKE ER BLEVET ACCEPTERET

Det ændrede forslag indeholder ikke Europa-Parlamentets ændringsforslag nr. *2, 3, 4, 5, 7, 13, 14 (delvist), 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 (delvist), 23, 24, 25 (delvist), 28 (delvist), 29 (delvist), 30, 31 (delvist), 33 (delvist), 35, 37 og 39 (delvist).* Mere præcist:

- Udelukkelse af passagerer på pakketure, så forordningen kun gælder for passagerer, der har reserveret flypladser. Dette skyldes, at pakkerejsedirektivet (90/314/EØF) beskytter dem tilstrækkeligt. I henhold til direktivet har dog kun rejsearrangører erstatningsansvar, hvis kontrakterne ikke opfyldes, så kunderne kan sagsøge dem for skadeserstatning. Forordningsforslaget giver i modsætning hertil passagererne præcise, automatiske rettigheder, som de kan nyde godt af øjeblikkeligt og uden at gå rettens vej. Det kan ikke berettiges at beskytte passagerer, der står over for samme problem i forskellig grad (ændringsforslag 2, 3, 13 og 15).

- Tildeling af de pladser der er til rådighed ved overbookning i henhold til ensartede kriterier (ændringsforslag 4 og 21). Det centrale mål med forslaget er at få luftfartsselskaber og rejsearrangører til at finde frivillige, der opgiver deres reservationer, således at det antal passagerer der mod deres vilje ikke kan flyve nedskæres drastisk. Hvis luftfartsselskaberne skal følge ensartede kriterier for tildeling af pladser, kan de ikke forhandle med eventuelle frivillige.

- De foreslåede kompensationsbeløb i ændringsforslag 23, dvs. 200-400-600 € er afhængige af tre distancer. En nedskæring i forhold til det nuværende niveau er ikke nok til at ændre luftfartsselskabernes adfærd, dvs. at holde op med at afvise passagerer mod deres vilje og i stedet overtale dem til frivilligt at afgive deres reservationer. Den laveste af de tre rater, 200 €, er et særligt problem, da det ikke er nogen forøgelse i betragtning af inflation. De nuværende beløbs utilstrækkelighed vises ved, at luftfartsselskaberne fortsat udsætter store antal passagerer for boardingafvisning. De tre distancer foreslået i ændringsforslag 24 og i ændringsforslag 31 er derfor heller ikke blevet medtaget af hensyn til kontinuitet.

- Tidsfristen for omsorg i henhold til artikel 9 til en time, da det ville være vanskeligt at gennemføre dette og, hvis det forsøges, kunne det forårsage yderligere forsinkelser (ændringsforslag 31).

- Delt ansvar, når det drejer sig om at opfylde forordningens forpligtelser, ved fælles rutenummer mellem luftfartsselskaberne og når det er logistisk umuligt for en rejsearrangør at opfylde disse forpligtelser (ændringsforslag 16, 17, 18, 19, 28, 29, 30 og 31). Dette skaber usikkerhed for passagererne og tvister mellem de forskellige parter. Kommissionens løsning er i stedet at forpligte rejsearrangøren eller det kontraherende luftfartsselskab til at træffe de nødvendige ordninger med det luftfartsselskab, der foretager flyvningen, og som har personale i lufthavnen. Dette tydeliggør ansvaret og er praktisk gennemførligt.

- Borttagelse af retten til kompensation ved forsinkelser på under en time nedsætter tilskyndelsen til at finde frivillige betydeligt. (ændringsforslag 24).

- Tilpasning af niveauerne til inflation hvert tredje år forkastes, da Kommissionen skal aflægge rapport fem år efter forordningens ikrafttrædelse og kan stille passende forslag (ændringsforslag 23).

- Henvisningen til den sidste billetkupon ved flere på hinanden følgende flyvninger med henblik på definering af det endelige bestemmelsessted (ændringsforslag 7). Dette gælder kun for papirbilletter. Kommissionens forslag dækker alle former for billetter, inklusive elektroniske billetter, som i stadig højere grad erstatter papirdokumenter.

- Eliminering af skriftligt fastsat indcheckningstid. Hvis passagerer skal kunne udøve deres rettigheder, må de have skriftlig information - enten på papir eller i elektronisk form (ændringsforslag 14).

- Forbud mod, at luftfartsselskaber og rejsearrangører afviser passagerer med små børn. Hvis disse passagerer inkluderes udvides artiklen ganske betydeligt, så luftfartsselskaber og rejsearrangører har mindre fleksibilitet, når det drejer sig om frivillighedsordninger. Endvidere er udtrykket "små børn" ikke tilstrækkeligt præcist til at skabe en klar, utvetydig forpligtelse (ændringsforslag 22).

- Begrænsning af forpligtelsen til refusion af billetten eller omlægning af rejsen inden for billettens gyldighedsperiode. Denne restriktion af passagerernes rettigheder har ikke megen berettigelse og tjener ikke noget særligt praktisk formål, da forordningen forpligter til kompensation og bistand til passagerer øjeblikkeligt, mens billetten er gyldig (ændringsforslag 25).

- Ændringsforslag 5, der kræver, at der fastsættes bestemmelser svarende til bestemmelserne i forordningsforslaget for andre transportmåder, kan ikke accepteres. Kommissionen har til hensigt at tage initiativer til at beskytte rettighederne for passagerer, der anvender andre transportmåder, men dette ligger uden for nærværende forslags anvendelsesområde.

- Eliminering af definitionen af den billetpris, hvorpå refusion bygger, i tilfælde af placering i lavere klasse, hvilket hindrer juridisk sikkerhed og er til skade for passagererne (ændringsforslag 20).

- Kommissionen kan ikke acceptere, at forpligtelse til omsorg for passagerer begrænses til situationer, hvor de lokale forhold gør det muligt. Denne betingelse svækker passagerbeskyttelse og giver ikke tilstrækkelig retlig sikkerhed (ændringsforslag 33).

- Myndighedernes erstatningsansvar ved boardingafvisning, aflysning og forsinkelser. Sådanne organer, som navnlig leverer lufttrafikkontrol og lufthavnskapacitet, samt andre tjenesteyderes erstatningsansvar ligger uden for dette forslags anvendelsesområde (ændringsforslag 35).

- Ændringsforslag 37 om forbrugerrapporter. Kommissionen er i færd med at udarbejde rapporter om luftfartsselskabers præstation, men mener, at de ligger uden for dette forslags anvendelsesområde.

- Kommissionen kan ikke se nogen berettigelse i at sammenkæde dens forpligtelse til at aflægge rapport om denne forordnings funktion og resultat med udpegelse af håndhævelsesorganer i henhold til artikel 17 (ændringsforslag 39).

3. Kommissionen ændrer derfor sit forslag i henhold til artikel 250, stk. 2, i EF-traktaten.

2001/0305 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om fælles bestemmelser om kompensation og bistand til luftfartspassagerer ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, navnlig artikel 80, stk.2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen[1],

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg[2],

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget[3],

i overensstemmelse med proceduren i traktatens artikel 251[4], og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Handling fra Fællesskabets side, når det drejer sig om lufttransport, bør bl.a. sigte på at sikre et højt beskyttelsesniveau for passagerer, men bør endvidere fuldt ud tage hensyn til forbrugerbeskyttelseskrav.

(2) Boardingafvisning og aflysning eller lange forsinkelser forårsager alvorlige problemer og besvær for passagererne.

(3) Fællesskabet bør fastsætte fælles minimumsbeskyttelseskrav med henblik på både at styrke passagerernes rettigheder og at sikre, at luftfartsselskaber opererer under harmoniserede betingelser på et liberaliseret marked.

(4) Rådets forordning (EØF) nr. 295/91[5] skabte grundlæggende beskyttelse for passagererne, er det antal passagerer, der afvises stadig af en uacceptabel størrelsesorden; dette kan bedst nedskæres ved både at kræve, at luftfartsselskaberne opfordrer passagerer til frivilligt at afgive deres reservation mod en form for godtgørelse, og ved at afholde luftfartsselskaberne fra at afvise passagerer mod deres vilje ved hjælp af et krav om at betale kompensation af en størrelsesorden der er afskrækkende.

---

1 EFT C … af …, s. …
2 EFT C … af …, s. …
3 EFT C … af …, s. …
4 EFT C … af …, s. …
5 EFT L 36 af 8.2.1991, s. 5.

(5) Passagerer, som nægtes boarding mod deres vilje skal kunne annullere deres rejse med refusion af billetten eller fortsætte den under tilfredsstillende forhold, og der skal sørges tilstrækkeligt for dem, mens de venter på et senere fly.

(6) Frivillige skal også kunne aflyse deres rejser eller fortsætte dem under tilfredsstillende forhold, da de står overfor lignende rejsevanskeligheder, som passagerer, der nægtes boarding.

(7) Problemer og ulejlighed for passagererne på grund af aflysning bør også nedsættes, ~~undtagen når aflysning forekommer under usædvanlige omstændigheder, som ikke er luftfartsselskabets eller dets kontraherende agents ansvar~~. Dette kan bedst opnås ved at kræve, at luftfartsselskaberne skal kontakte passagererne før den planlagte afgangstid og nå til enighed med dem om de betingelser, hvorunder passagererne er villige til frivilligt at opgive deres reservationer.

(8) Passagerer fra aflyste fly, som ikke ønsker at opgive deres reservationer, skal enten kunne få refunderet deres billet eller kunne fortsætte deres rejse under tilfredsstillende forhold, og der skal sørges tilstrækkeligt for dem, hvis de venter på et senere fly.

(8a) Når aflysninger skyldes force majeure, f.eks. politisk ustabilitet, ekstreme vejrforhold, manglende sikkerhed trods udvisning af største påpasselighed og fuld overholdelse af sikkerhedskravene samt strejker inden for de væsentlige tjenesteydelser, betragtes dette ikke som luftfartsselskabets eller rejsearrangørens eller dennes agents ansvar.

(9) På lignende måde bør passagerer kunne aflyse deres rejse eller fortsætte under tilfredsstillende forhold, hvis deres fly er forsinket i et specificeret tidsrum.

(10) Da der ikke længere skelnes skarpt mellem ruteflyvning og charterflyvning, gælder beskyttelse både for passagerer på ruteflyvning og på charterflyvning inklusive flyvning, der indgår i pakkerejser, feriepakker og andre pakketure.

(11) Da rejsearrangører almindeligvis har ansvaret for kommercielle beslutninger vedrørende pakkerejser, ferier og ture, bør de have ansvaret for kompensation og bistand til passagerer, der tager fly i forbindelse med pakkerejser, feriepakker og andre pakketure, ved boardingafvisning, aflysning eller lang forsinkelse.

(12) Da papirløse billetter er ved at blive almindelige, bør denne forordning dække alle former for billettering for at sikre omfattende passagerbeskyttelse.

(13) Passagerer bør informeres om alle deres rettigheder ved boardingafvisning og ved aflysning eller lange forsinkelser, så de er i stand til reelt at udøve deres rettigheder.

(14) Medlemsstaterne bør fastsætte bestemmelser om sanktioner, der gælder for overtrædelser af bestemmelserne i denne forordning, og sikre at de gennemføres. Disse sanktioner skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsen og være afskrækkende.

(15) Forordning (EØF) nr. 295/91 bør derfor ophæves -

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1
Formål

Denne forordning fastsætter minimumsrettigheder for luftfartspassagerer ved:

a) boardingafvisning

b) flyaflysning, undtagen **ved force majeure**

c) flyet er forsinket et bestemt tidsrum.

Artikel 2
Definitioner

I denne forordning forstås ved:

a) "luftfartsselskab": et lufttransportselskab med en gyldig licens;

b) "EF-luftfartsselskab": et luftfartsselskab med en gyldig licens, der er udstedt af en medlemsstat i overensstemmelse med bestemmelserne i Rådets forordning (EØF) nr. 2407/92[6];

c) "rejsearrangør": en rejsearrangør eller formidler som anført i artikel 2, stk. 2 og 3 i Rådets direktiv 90/314/EØF[7], dog ikke luftfartsselskaber;

d) "pakkerejse": de tjenesteydelser, der defineres i artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv 90/314/EØF;

e) “billet": et gyldigt dokument, der giver ret til transport eller det tilsvarende i papirløs form, inklusive elektronisk form, som er udstedt eller autoriseret af luftfartsselskabet eller dettes autoriserede agent;

f) “bekræftet reservation": passageren har en billet eller et andet bevis, hvoraf fremgår, at reservationen er blevet registreret og bekræftet af luftfartsselskabet eller rejsearrangøren;

g) "fælles rutenummer": en situation, hvori en passager har en kontrakt med og bekræftet reservation hos et luftfartsselskab (det sælgende luftfartsselskab), men transporteres af et andet (det transporterende luftfartsselskab);

h) “endeligt bestemmelsessted": det bestemmelsessted, der er anført på den billet, der fremvises ved indcheckningsskranken eller, ved flere på hinanden følgende flyvninger, bestemmelsesstedet for den sidste flyvning.

ha) "force majeure": usædvanlige og uforudsigelige hændelser, som den, der påberåber sig force majeure, ikke har indflydelse på, og hvis følger det ikke

---

6 EFT L 240 af 24.8.1992, s. 8.
7 EFT L 158 af 23.6.1990, s. 59.

ville have været muligt at undgå, selv hvis der var udvist den største påpasselighed

hb) "boardingafvisning": afvisning af passagerer til en flyvning

hc) "frivillig": en person, som efter opfordring fra luftfartsselskabet erklærer sig rede til at afgive sin bekræftede reservation mod en form for kompensation

hd) "aflysning": en flyvning, der ikke finder sted, og for hvilken billetter er blevet udbudt til salg

he) "person med nedsat mobilitet": en person, hvis mobilitet er nedsat på grund af et hvilket som helst fysisk handicap (sensorisk eller motorisk) et psykisk handicap, alder eller ethvert andet forhold, som vanskeliggør anvendelse af et transportmiddel, og hvis situation kræver særlige hensyn eller tilpasning i forbindelse med de tjenester, der normalt tilbydes passagererne.

Artikel 3

1. Denne forordning gælder for passagerer ved afrejse fra en lufthavn, der er beliggende på territoriet i en medlemsstat, for hvilken traktaten gælder, og for passagerer, der har en kontrakt med et EF-luftfartsselskab eller med en rejsearrangør om en pakkerejse, der er udbudt til salg i Fællesskabets territorium, og afrejser fra en lufthavn, der er beliggende i et tredjeland til en lufthavn, der er beliggende på territoriet i en medlemsstat, for hvilken traktaten gælder, medmindre vedkommende nyder godt af tilsvarende kompensation og bistand i det pågældende tredjeland, når vedkommende:

   (a) har en bekræftet reservation på et fly og er til stede med henblik på indcheckning, enten som foreskrevet og på det tidspunkt, der forud og skriftligt er angivet af luftfartsselskabet, rejsearrangøren eller et autoriseret rejsebureau, eller, hvis der ikke er angivet noget tidspunkt, senest 30 minutter før den offentliggjorte afgangstid, eller

   (b) af et luftfartsselskab eller en rejsearrangør er blevet overført fra det fly, på hvilket vedkommende har en bekræftet reservation, til et andet fly, uafhængigt af grunden.

2. Forordningen gælder ikke for en passager, der rejser gratis eller til en nedsat billetpris, der ikke direkte eller indirekte er til rådighed for offentligheden. Passagerer med billetter, der er udstedt i henhold til et luftfartsselskabs eller rejsearrangørs bonusprogram eller et andet kommercielt program er dog omfattet af denne forordning.

3. Denne forordning gælder for et luftfartsselskab eller en rejsearrangør, med hvilken en passager, som omtalt i stk. 1 og i stk. 2, andet afsnit, har en kontrakt. Rejsearrangøren eller, i tilfælde af fælles rutenummer, det sælgende luftfartsselskab, skal træffe alle de arrangementer, der er nødvendige for at sikre gennemførelse af bestemmelserne i denne forordning med det transporterende luftfartsselskab.

4. Bestemmelserne i denne forordning påvirker ikke passagerrettigheder i henhold til direktiv 90/314/EØF.

Artikel 4
Bestemmelser, der fastlægges af luftfartsselskabet eller rejsearrangøren

Luftfartsselskabet eller rejsearrangøren skal i overensstemmelse med denne forordning fastsætte de bestemmelser, der følges, når passagerer afvises, inklusive prioriteter for boarding af passagerer, og bestemmelserne skal stilles til rådighed for offentligheden. Bestemmelserne skal indgå i luftfartsselskabets eller rejsearrangørens kontrakt eller transportbetingelser.

Artikel 5
Forpligtelser over for passagerer ved boardingafvisning

1. Når et luftfartsselskab eller en rejsearrangør regner med at skulle nægte boarding skal luftfartsselskabet eller rejsearrangøren først identificere eventuelle passagerer, der stadig venter på indcheckning til den pågældende flyvning, når der lukkes for indcheckning, og derefter opfordre til, at passagerer frivilligt opgiver deres bekræftede reservation til gengæld for goder, idet betingelserne aftales mellem den pågældende passager og luftfartsselskabet eller rejsearrangøren.

2. Frivillige modtager bistand i overensstemmelse med artikel 8, idet en sådan bistand kommer oveni de i stk. 1 nævnte goder, hvis der ikke melder sig et tilstrækkeligt antal frivillige til, at de resterende passagerer med bekræftede reservationer kan få plads på flyet, kan luftfartsselskabet eller rejsearrangøren afvise passagerer mod disses vilje i overensstemmelse med de bestemmelser, der er fastlagt af luftfartsselskabet eller rejsearrangøren, som nævnt i artikel 4.

3. Hvis passagerer afvises, skal luftfartsselskabet eller rejseoperatøren øjeblikkeligt kompensere dem i overensstemmelse med artikel 7 og bistå dem i overensstemmelse med artikel 8 og 9.

4. Hvis et luftfartsselskab eller en rejsearrangør placerer en passager i en højere klasse end den, billetten var købt til, kan luftfartsselskabet eller rejsearrangøren ikke forlange supplement eller betaling.

5. Hvis luftfartsselskabet eller rejsearrangøren placerer en passager i en lavere klasse end den, billetten var købt til, skal den refundere prisforskellen mellem passagerens billet og den billigste, offentliggjorte billetpris, der findes for den klasse, hvori passageren placeres for den del af rejsen.

Artikel 6
Boarding af handicappede passagerer og andre passagerer med særlige behov

Et luftfartsselskab eller en rejsearrangør kan ikke afvise en **person med nedsat mobilitet,** en ledsager til denne passager **, eller en godkendt ledsagehund** eller et uledsaget barn.

Artikel 7
Kompensationsret

1. Ved boardingafvisning modtager passageren kompensation som følger:

   (a) 750 € for flyvninger på under 3 500 km

   (b) 1 500 € for flyvninger på 3 500 km eller derover.

   Ved fastsættelse af den relevante distance er grundlaget det sidste bestemmelsessted, hvor boardingafvisning forsinker passagerens ankomst efter det planmæssige ankomsttidspunkt.

2. Hvis en passager i henhold til artikel 8 accepterer omlægning af ruten til vedkommendes endelige bestemmelsessted på et alternativt fly, og hvis ankomsttiden ikke overstiger den planlagte ankomsttid på den oprindeligt reserverede flyvning med to timer for flyvninger på under 3 500 km og med fire timer på flyvninger på 3 500 km eller derover, kan luftfartsselskabet nedsætte den i stk. 1 nævnte kompensation med 50%.

3. Det i stk. 1 nævnte kompensationsbeløb udbetales kontant eller, med passagerens skriftlige billigelse, med bankanvisning, bankcheck, i rejsekuponer og/eller andre tjenesteydelser.

4. De i stk. 1 og 2 nævnte afstande måles efter storcirkelmetoden (ortodromisk rute).

Artikel 8
Ret til bistand

1. Ved boardingafvisning tilbydes passageren valget mellem:

   (a) refusion af billettens fulde pris under de betingelser, den blev betalt under, for den del eller de dele af rejsen, der ikke blev foretaget og den del eller de dele, der allerede er foretaget, hvis rejsen ikke længere tjener noget formål i passagerens oprindelige rejseplan med en returflyvning til vedkommendes første afgangssted så hurtigt som muligt

   (b) omlægning af rejsen under sammenlignelige transportbetingelser til vedkommendes endelige bestemmelsessted så hurtigt som muligt

   (c) omlægning af ruten under sammenlignelige transportbetingelser til vedkommendes endelige bestemmelsessted på en senere dato efter passagerens eget valg **og under forbehold af flyveplanerne**.

   Passageren tilbydes også gratis en telefonopringning og/eller telex eller fax og/eller e-mail til vedkommendes **afgangssted og endelige bestemmelsessted**.

2. I tilfælde, hvor en by eller et byområde betjenes af flere lufthavne, og et luftfartsselskab eller rejsearrangør tilbyder en passager et fly til en alternativ lufthavn end den, reservationen gælder for, betaler luftfartsselskabet eller rejsearrangøren omkostningerne ved at rejse fra den alternativ lufthavn enten til den lufthavn,

reservationen blev foretaget til eller til en anden nærliggende destination efter aftale med passageren.

Artikel 9
Ret til omsorg mens senere fly afventes

1. Ved boardingafvisning tilbydes passageren gratis:

   (a) måltider og forfriskninger som står i rimeligt forhold til ventetiden

   (b) hotel, hvis overnatning en eller flere nætter, eller yderligere ophold bliver nødvendigt.

   (ba) gratis transport eller godtgørelse af udgifterne til transport fra lufthavnen til opholdsstedet (hotel eller andet) og tilbage.

Artikel 10
Aflysning

1. Hvis fly aflyses, gælder følgende bestemmelser, undtagen hvis luftfartsselskabet eller rejseoperatøren kan bevise, at det udelukkende skyldtes **force majeure.**

2. Hvis et luftfartsselskab eller en rejsearrangør **mindre end syv dage** før den planlagte afgangstid aflyser eller med rimelighed forventer at aflyse et fly, skal vedkommende gøre alt, hvad vedkommende kan, for at kontakte de pågældende passagerer **for at orientere dem om alternative muligheder** og nå til enighed med dem om de betingelser, hvorunder de accepterer at afgive deres bekræftede reservationer. Passagererne skal mindst tilbydes valget mellem:

   (a) refusion af billettens fulde pris under de betingelser, den blev betalt under, for den del eller de dele af rejsen, der ikke blev foretaget og den del eller de dele, der allerede er foretaget, hvis rejsen ikke længere tjener noget formål i passagerens oprindelige rejseplan med en returflyvning til vedkommendes første afgangssted så hurtigt som muligt

   (b) omlægning af rejsen under sammenlignelige transportbetingelser til vedkommendes endelige bestemmelsessted så hurtigt som muligt

   (c) omlægning af ruten under sammenlignelige transportbetingelser til vedkommendes endelige bestemmelsessted på en senere dato efter passagerens eget valg.

3. De passagerer, som et luftfartsselskab eller en rejsearrangør ikke kan nå frem til en ordning med i henhold til stk. 2, og som er til stede med henblik på indcheckning i overensstemmelse med artikel 3, stk. 1, tilbydes den kompensation og den bistand, der tilbydes ved boardingafvisning, som specificeret i artikel 7, 8 og 9.

Artikel 11
Forsinkelser

1. Når et luftfartsselskab eller en rejsearrangør med rimelighed forventer, at et fly bliver forsinket ud over den planlagte afgang med to timer eller derover for flyvninger under 3 500 km eller fire timer og derover for flyvninger på 3 500 km eller derover tilbydes passagererne den omsorg, der tilbydes ved boardingafvisning, som specificeret i artikel **9, undtagen hvis de kan bevise, at forsinkelsen udelukkende skyldes force majeure.**

   2. Omsorg skal under alle omstændigheder tilbydes **indenfor de tidsfrister, der er anført i stk. 1 i forbindelse med hver enkelt afstandskategori. Denne omsorg skal omgående tilbydes en person med nedsat mobilitet, en ledsageperson og et uledsaget barn uanset flyvningens længde.**

Artikel 12
Yderligere kompensation

Denne forordning indskrænker på ingen måde en passagers senere henvendelse med henblik på yderligere kompensation til de domstole, der har jurisdiktion; **dog ikke frivillige, som har afgivet en bekræftet reservation i henhold til artikel 5, stk. 1 eller artikel 10, stk. 2.**

Artikel 13
Kompensation fra tredjepart

Når et luftfartsselskab eller en rejsearrangør udbetaler kompensation eller opfylder de andre forpligtelser i henhold til denne forordning må bestemmelserne i denne forordning ikke fortolkes således, at de begrænser luftfartsselskabet eller rejseoperatørens ret til at søge kompensation fra tredje part i overensstemmelse med gældende lov.

Artikel 14
Forpligtelse til at informere passagererne om deres rettigheder

1. Den juridiske person, der har ansvaret for indcheckning af passagerer, sikrer, at en klart læselig besked med følgende tekst er opsat i indcheckningsområdet, således at den er umiddelbart synlig for passagererne: "Hvis De nægtes boarding eller hvis Deres fly aflyses eller forsinkes mindst to timer, kan De henvende Dem ved indcheckningsskranken eller boardingudgangen, for at få et eksemplar af bestemmelserne om Deres rettigheder, navnlig vedrørende kompensation og bistand".

2. Et luftfartsselskab eller en rejsearrangør, som nægter boarding eller som aflyser et fly skal give hver enkelt passager, der lider derunder, en skriftlig meddelelse, som indeholder bestemmelserne om kompensation og bistand, som er i overensstemmelse med bestemmelserne i denne forordning. De skal også give hver enkelt af de passagerer, der påvirkes af en forsinkelse på mindst to timer, en tilsvarende meddelelse. **Desuden gives passagererne skriftlige oplysninger om, hvorledes de kan henvende sig til det i artikel 18 anførte organ.**

Artikel 15
Ansvarsbegrænsning

Forpligtelser overfor passagerer i henhold til denne forordning må ikke begrænses eller ophæves ved bl.a. en undtagelse eller restriktiv klausul i transportkontrakten. **Såfremt en sådan undtagelse eller restriktiv klausul alligevel tages i brug over for en passager, som har accepteret en lavere kompensation end fastsat i nærværende forordning, har passageren ret til at tage de nødvendige skridt ved de kompetente retsinstanser for at opnå supplerende kompensation.**

Artikel 16
Sanktioner

Medlemsstaterne fastlægger bestemmelserne om de sanktioner, der gælder for overtrædelser af denne forordning og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i forhold til overtrædelsen og være afskrækkende. Medlemsstaterne meddeler disse bestemmelser til Kommissionen senest den [dato] og meddeler øjeblikkeligt eventuelle senere ændringer dertil.

Artikel 17
Håndhævelse

Medlemsstaterne udpeger det organ, der har ansvaret for håndhævelse af denne forordning og udpegelsen offentliggøres. Organet har ansvaret for håndhævelse af forordningen for lufthavne beliggende på medlemsstatens [for hvilken traktaten gælder?] territorium og flyvninger fra et tredjeland til en lufthavn på dette territorium. Det har bl.a. ansvaret for undersøgelse af klager om overholdelse af denne forordning og for at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at passagerernes rettigheder overholdes.

Artikel 18
Klager

En passager kan **uanset artikel 12** klage til ethvert organ, der er udpeget af en medlemsstat, om en eventuel overtrædelse af forordningen i enhver lufthavn eller vedrørende enhver flyvning fra et tredjeland til en lufthavn beliggende på territoriet i en medlemsstat, for hvilken traktaten gælder. Hvis organet ikke har ansvaret, skal det meddele klagen til det organ, der har ansvaret for håndhævelse af det pågældende tilfælde. Sidstnævnte ansvarlige organ skal undersøge klagen og tage alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at passagerens rettigheder overholdes.

Artikel 19
Rapport

Kommissionen aflægger senest **fem år efter forordningens ikrafttrædelse** rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om, hvorledes denne forordning fungerer **generelt** samt resultaterne heraf, navnlig forekomsten af boardingafvisning og aflysning af flyvninger.

Rapporten ledsages af forslag til retsakter, om nødvendigt.

Artikel 20
Ophævelse

Forordning (EØF) nr. 295/91 ophæves.

Artikel 21
Ikrafttrædelse

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen for offentliggørelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
Formand	*Formand*